

FRYMBURSKÉ

OZVĚNY

ČTVRTLETNÍ ZPRAVODAJ OBCE NOVÝ HRÁDEK

4 / 2005

PROSINEC

4,- Kč

www.novy-hradek.cz

www.freewap.cz/wap/novy-hradek.cz

Nečekané setkání

Venku hustě sněží
a na novohrádouské věži
právě zvoní klekání,
to mi hrůzu nahání.

U Panského mlýna
sníh je jak peřina,
místo abych domů šel,
já na sáňkách tam sjel.

Kolem byla cítit síra
a ve skále velká díra.
Civěl jsem jak vyplašená vrána,
vždyť to byla do samých pekel brána!

Povídám si: „Hochu, vezmi roha“,
když tu smekla se mi noha
a já spadl volným pádem
mezi čerty jako kámen.

Přišli právě z besídky,
v sobě čtyři desítky,
do toho pár fritanů,
asi nářez dostanu!

Do kotle mne chtěli šoupnout,
já jsem jim však stačil fouknout.
Čerti rádně pod parou,
teď stíhají mne Podfarou.

Než doběhl jsem k poště,
zlomili o mne koště.
Jedna bota – kopyto,
au, na zadku mám jelito!

Zdeněk Drašnar

Vážení spoluobčané, návštěvníci a hosté Nového Hrádku.

Po pěkném podzimu tu máme dobu adventní a čas vánoční se opravdu rychle přibližuje. Zároveň se neúprosně blíží závěr roku 2005. K tomuto období patří snaha ohlížet se a bilancovat, co se nám v uplynulém roce podařilo, či naopak. To, co jsme měli v plánu v letošním roce a nepodařilo se nám zrealizovat, to se budeme snažit uskutečnit v roce příštím. V dnešní době, kdy se firmy snaží získat co nejvíce zakázek, je to většinou otázka financí. Můžeme si dovolit jen to, na co máme.

Největší změnou v letošním roce prošel bytový dům čp. 59. Dokončila se výměna všech oken u bytů, dveří ze schodiště na balkony a vyměněny byly i oboje vstupní dveře v domě. Největší položku úpravy tohoto domu tvořila výměna střešní krytiny včetně všech okapových svodů a hromosvodů. Bez pomoci úvěru ze Státního fondu rozvoje bydlení a bez pochopení a vstřícnosti samotných nájemníků by se tyto opravy nemohly uskutečnit.

Další větší akcí letošního roku byla úprava přístupové cesty z náměstí k základní škole. Na této komunikaci byla svedena povrchová voda do místní kanalizace a úpravy si vyžádalo i veřejné osvětlení. Asfaltový povrch by měl vyřešit letitý problém - chození dětí v blátě v dolní části cesty. Větší část nákladů na tuto úpravu financovala obec ze svého rozpočtu, 97000,- Kč činila dotace z Programu obnovy venkova. Tím, že se povrch cesty zlepšil, začala být také využívána k účelům, ke kterým sloužit nemá. V podzimních měsících se zde proháněly malé děti na kolech a koloběžkách a jakmile napadl sníh, využívají cestu k sáňkování a pekáčování. Bohužel, posyp pískem zatím těmto zimním radovánkám nezabraňuje. Budeme se snažit vymyslet jiné řešení. Naší povinností je, udržet cestu ke škole ve stavu, který zajišťuje bezpečný průchod. **Tato cesta v žádném případě není určena k sáňkování !**

Také se uskutečnila již čtvrtá etapa opravy hřbitovní zdi v délce 26 metrů. Částkou 15000,-Kč se finančně podílela na opravě i Obec Sněžné, která k nám pohřbívá své zesnulé. V prostoru u kostela byla pokácena jedna lípa, která měla značnou vnitřní dutinu. Svým stavem ohrožovala okolí. Další lípa, jež byla pokácena v prostoru Náměstí, byla již dříve zpevňována a její stav se zhoršoval. Celková záchrana stromu by si vyžádala značné finanční náklady a nebyla záruka, že skončí úspěšně.

Některé další opravy byly provedeny na cestách v Kopeckého ulici a na cestě ke „Smrčině“. Úklid obce zajišťují pracovníci, které zaměstnáváme na základě smlouvy s Úřadem práce v Náchodě. Jejich přičiněním je čistota v obci na dobré úrovni a je kvitována hlavně návštěvníky obce.

S příchodem nového školního roku zahájil svoje působení ve funkci ředitele základní školy pan Mgr. Josef Petera. Vystřídal pana Mgr. Kratochvila, který odešel do starobního důchodu. Přejeme novému panu řediteli, aby se mu u nás líbilo, a spolupráce s kolektivem pedagogů a zaměstnanců školy ať je ku prospěchu nejen školy, ale i celé obce.

Závěrem chci poděkovat Vám všem, kteří jste nápomocni a jakoukoliv formou přispíváte k rozkvětu Nového Hrádku. Přeji Vám všem pěkné svátky vánoční prožité v kruhu svých nejmilejších a do roku 2006 jen vše krásné a hlavně hodně zdraví.

Vladimír Říha, starosta

Poděkování

Místní skupina Českého Červeného kříže v Novém Hrádku ve spolupráci s pracovníky obecního úřadu nasbíraly od občanů Nového Hrádku a nejbližšího okolí 54 kusů brýlí. Srdečně děkujeme všem, kteří nám své nepotřebné brýle dali, aby ještě udělaly službu lidem, kteří by si nové nemohli koupit.

Děkujeme panu Ing. Pavlu Ježkovi, který tyto brýle předá nadaci Člověk v tísni, aby je dopravila tam, kde na ně čekají.

Jana Šotolová

Hádanka

*Přišel za mnou zvláštní chlap,
co má zimu velmi rád.
A jak vlastně vypadal,
tak, že bych mu korunu dal:
jeho tělo - oblé tvary,
nos jak mrkev trčel z hlavy.
Začal si hned stěžovat,
prý začalo venku tát,
tak prosil mě převelice,
ať schovám jej do lednice.
Sluníčko, když vysvitlo,
zbylo z něho pometlo.*

Zdeněk Drašnar

Krátce...

- Po americkém hurikánu Katrina **podražil benzin** až na 35 Kč za litr a byl nejdražší v historii.
- 9. září byla po letech znovu **otevřena restaurace Na Hrádku** nad samoobsluhou. Nájemce p. Mrázek dojíždí z Častolovic.
- 24. září postihl americké pobřeží **hurikán Rita** dosahující rychlosti 200 km za hodinu. Postiženo bylo město **Port Artur** a také opakovaně **Luisiana**.
- 7. října zahájilo představení **Solný sloupy** Novohrádouský kulturní podzim. Byla to nová aktovka **Josefa Tejkla** v provedení kosteleckých **Černých šviháků**.
- 7. října postihlo **Pákistán** silné **zemětřesení** u Islamabadu a částečně zasáhlo i Afghánistán.
- 12. října byla odvolána z funkce **ministryně zdravotnictví Milada Emmerová**. Ve funkci ji nahradil **David Rath**, dřívější prezident České lékařské komory.
- 15. října proběhl v obci mobilní **svoz nebezpečných odpadů**.
- 20. října místní ČČK zorganizoval v pohostinství Na kovárně ukázkou **nácviku předlékařské první pomoci**. Záchranu života na figuríně Andule s žáky základní školy předvedla učitelka **Marcela Havrdová**.
- 21. října začalo poprvé v ČR **digitální vysílání** českého rozhlasu a televize.
- V neděli odpoledne 23. října **soubor BOĎI** z Jaroměře předvedl loutkovou komedii **Povídám, povídám pohádku**. Pro děti a příznivce loutkového divadla hráli herci spodovými loutkami.
- 9. listopadu ve věku 64 let nečekaně **zemřel** bývalý učitel místní ZŠ a dlouholetý ředitel ZŠ Česká Čermná **Jaroslav Škalda**.
- 18. listopadu se u příležitosti **125 let trvání Sboru dobrovolných hasičů** konala v kulturním zařízení Velos slavnostní schůze, výstava o činnosti a taneční zábava.
- Na zakončení Novohrádouského kulturního podzimu se 26. listopadu v místním kině uskutečnil **Večer s Václavem Vydrou a Janou Bouškovou**.

Josef Tejkl

Seneca: Po uzavření přátelství je třeba věřit. Před uzavřením rozvažovat.

*Vánoce plné klidu a pohody,
šťěstím rozzářené dětské oči,
hodně milých setkání a především stále zdraví
přeje vám všem*

Anna Marková

Procházka Novým Hrádkem

...pokračování

Hned první rok pobytu v Novém Hrádku mě překvapila zima. Koncem října se ukázal první sníh a na Martina jej napadalo tolik, že jsem se nedostala z domu. Tak jsem rychle pochopila, proč je všechno v domě: uhlí, dřevo, roští i voda. Kdo neměl městský vodovod, měl ve sklepě studánku a v kuchyni pumpu. Také malá okénka dostala svůj význam. Tím, že byla v obytné světnici ze třech stran, mohla chytat sluneční svit od rána do večera. V zimě pak nepouštěla teplo ze světnice ven. Nevěděla jsem, proč se najednou objevily mezi okny polštářky. Někdo měl z mechu ozdobené šiškami, jeřabinami nebo jen tak. Většinou byly bílé, z krepového papíru, zdobené stuhou. V té době byl pravním dobrodiním „šedý mor“. To byly šedé gumové přezůvky a v nich kotníčkové bačkory. Pokud jste je vrchem promáčeli, krásně hřály. Paráda nic moc, ale zima se taky nestydí.

A byl tu advent. Všechno se připravovalo na Vánoce. V lese se vyhlížely smrčky, doma se shromažďovaly zásoby na pečení cukroví a vánoček. Kdo měl své ořechy, tomu bylo hej, ostatní měli smůlu, protože nebylo nic k dostání ani ke koupení. Na procházku od teplých kamen se nikomu moc nechtělo, ale odpoledne v neděli s dětmi na sánky málokdo odolal. Chodili jsme za Rázlovky, tam z kopce skoro od silnice přes cestu až pod kopec, to byl sešup. Horší bylo, když se sánky na cestě zapíchly – kutáleli jsme se pěkný kousek ve sněhu, ale to byla ta největší legrace.

Cukroví bylo napečeno, dárky byly koupeny, smrček stál připravený ve stojánku ve sklepě a pekly se vánočky. Každá hospodyňka si nachystala vánočky na plechy a nosila je upéci do pece k Hlaváčkům na náměstí. Vůně byla po celém Hrádku až dlouho do noci.

Na Štědrý den se ráno uvařily houby na hubník, pekl se jablkový štrúdl a vařily se křížaly, aby bylo večer na „devatero“. Jedla se hrachová nebo čočková polévka, hubník, večer bramborová kaše s vinnou klobásou, křížaly, případně štrúdl, vánočka, ovoce a pil se čaj s troškou rumu. Pak se šlo ke stromečku, to byl vrchol večera, kterého se děti nemohly dočkat. Většinou dostávaly dárky s oblečením, knihy, školní pomůcky, lyže, sánky a hračky. Vždycky měly z dáreků radost, i když nebyly zdaleka tak nákladné jako dnes a nebyla jich ani čtvrtina. Pak už se rodiny chystaly na půlnoční mši.

Byla jsem vychována ateisticky. Doma jsme chodili na půlnoční, jen když pan děkan požádal tatínka, že budou dávat Rybovu Českou mši vánoční a potřebovali tatínkův tenor. Pak jsme šli s tatínkem na kúr. Někdy zpívala i maminka, měla pěkný alt a třeba i sestra, měla mezzosoprán.

Vždycky, když tady dávali Českou mši, jsem chodila na noční procházku po náměstí a kolem kostela. Byla to krása, to ticho, svit měsíce a hvězd a ty krásné známé tóny, byly tak čisté a velebné a mně přinášely tolik vzpomínek.

Vánoce jsou rodinné svátky, ať jsou pro každého zvláštní...

Jana Šotolová

Chrámový sbor – foto z Vánoc 2003

Jaká bude ta letošní zima?

Tak tuto otázku si touto dobou klade každý z nás. Vždyť Vánoce bez pořádné sněhové peřiny a vartujícími sněhuláky nejsou těmi pravými Vánoce. Nebo taková jízda na sáňkách Podfarou dolů, lyžování na Panské stráni či běžkařská túra kolem Kozích hřbetů, to jsou zážitky, na které se jen tak hned nezapomíná. Pokud čekáte nějakou tu prognózičku, tak to jste vedle jak ta jedle, ale díky záznamům našeho novohrádouského lyžařského fantóma pana Jeronýma Holého st. si můžete přečíst, jaké na Novém Hrádku byly zimy v uplynulých téměř třiceti letech.

- 1977/78** Na Panské stráni se začalo lyžovat 28.11.1977. Konec 3.3.1978. Podle spotřebované elektřiny sezona dobrá.
- 1978/79** Začátek 2.12.1978. Konec neuveden. Sezona průměrná.
- 1979/80** Začátek 6.1.1980. Konec neuveden. Bylo pořízeno 17 ks nových kotev s umělohmotnými topůrkou. Sezona hrůza, děs.
- 1980/81** První lyžování 2.1.1981. Konec neuveden. Celý leden + únor výborné sněhové podmínky. Bylo pořízeno dalších 15 ks kotev s umělohmotnými topůrkou.
- 1981/82** Začínáme 14.11.1981. Konec 21.3.1982. Začátek + Vánoce výborné sněhové podmínky, potom až do jara jen led. Od ledna se již téměř nelyžovalo.
- 1982/83** Zahájení provozu 27.12.1982. Ukončení 6.3.1983. Sezona nic moc.
- 1983/84** Spuštění vleku od 10.12.1983 - jen pro oddíl a od 14.1.1984 i pro ostatní. Potom obleva až do poloviny února. Poslední den provozu 18.3.1984. Pro oddíl byla stráž dobrá - zmrzlý firn, na vleku jen asi 2 cm litého ledu.
- 1984/85** Vánoce bílé, ale jen asi 3 - 8 cm prašanu. Vlek poprvé 30.12.1984, jen zkouška. První ježdění 1.1.1985. Poslední ježdění 22.3.1985. Bláznivá zima. Leden na prašanu (cca 20 cm) - šutry. Začátkem února obleva, mokřý sníh zmrzl, ledový podklad a celý únor a březen dobré lyžování (asi 5 cm ledu + 20 - 30 cm různého sněhu).
- 1985/86** V roce 1985 rekonstrukce areálu. Nový vlek - Vegasport Trutnov. Nové osvětlení - STS Červený Kostelec. Vše financováno MNV Nový Hrádek v akci Z. Zahájení provozu až 10.1.1986. V lednu mnoho sněhu, ale 1.2. velká obleva a 2.2. zámrz - celý únor led - málo lyžařů. Poslední ježdění 12.3.1986.
- 1986/87** Na novém vleku byly vychytány nedostatky, hlavně na vracení kotev. Velice spolehlivé - chodilo bez závad. První ježdění 17.12.1986. Naposledy se jezdilo 25.3.1987 na firnu, celý areál bez fleků. Sezona velmi bohatá na sníh. Oblevy jen dvě (kolem Silvestra a od 10. do 20. února). V únoru tvrdý sníh, ale stále se jezdí (i turisté). Od 26. března velká obleva.
- 1987/88** Jezdit se začalo 18.1.1988. Konec 26.3.1988. Vlivem dlouho trvajících teplého oceánského proudění se prakticky začalo jezdit až v polovině února (i vysoko v horách). Potom však stále padal sníh až do 10. března a dobré lyžování bylo až do 20. března. Vlek stále dobře obsazen i o pololetních prázdninách. Děti lyžařského oddílu v optimální formě - vyhrávají v okresních soutěžích a dobře si vedou i v kraji. Maximální sněhová pokrývka na sjezdovce 70 cm (cca. 10. března).
- 1988/89** Lyžovat se začalo 21.11.1988. Konec 18.2.1989. Podle spotřebované elektřiny sezona průměrná.
- 1989/90** Začíná se jezdit 24.11.1989. Poslední den 5.3.1990. Porucha elektroměru, průběh sezony nezaznamenán.

- 1990/91** První ježdění 3.12.1990. Poslední 25.2.1991. Podle prodaných jízdenek zima nic moc.
- 1991/92** Spuštění vleku 6.12.1991. Konec 16.3.1992. Podle prodaných jízdenek sezona dobrá.
- 1992/93** Zkušební provoz od 13.12.1992. Poslední ježdění 15.3.1993. Podrobnosti o průběhu sezony nebyly zaznamenány. Podle prodaných jízdenek a stavu elektroměru lze lyžařskou sezonu považovat za vydařenou.
- 1993/94** Začátek 21.11.1993. Konec neuveden. V záznamech bylo napsáno: „Velmi špatná zima!“
- 1994/95** Zkušební provoz 26.12.1994. Konec 20.1.1995. Opět prachbídna sezona.
- 1995/96** Oddíl začíná jezdit 8.11.1995!!! Veřejnost od 25.12.1995. Končíme 18.3.1996. 10.1.1996 velká obleva. Na sucho mrzlo do 13.2.1996, potom podmínky dobré. Ještě 1.4.1996 by se dalo lyžovat, ale není zájem.
- 1996/97** Začátek 1.12.1996. Konec 23.2.1997. Po celou dobu byl vlek nepřetržitě v provozu. Obleva začala 15.2.1997.
- 1997/98** Začátek 24.1.1998. Přesný konec neuveden. Dle záznamů se lyžovalo pouhé tři týdny.
- 1998/99** První ježdění 28.11.1998. Poslední 1.3.1999. Lyžovalo se celý prosinec až do 23.12. Znovu od poloviny ledna. Celý únor chumelí - na sjezdovce je 60 cm sněhu. Obleva 1.3.1999. Velká Panská je pod sněhem, ale vlek je vytátý.
- 1999/00** Začátek 18.12.1999. Konec neuveden. Krásné Vánoce (50 cm sněhu), celý leden dobrý. Únor teplejší, ale vlek v provozu, málo lidí. Jezdí se i v březnu, ale slabé.
- 2000/01** Stavba nového vleku TLV 12. Zkušební provoz od 1.1.2001 - pouze dva dny, pak bez sněhu až do 20.2.2001. Poté se opět začíná jezdit, konec neuveden.
- 2001/02** Začátek 27.11.2001. Konec 25.2.2002. V polovině listopadu severozápadní proudění a chumelí až do začátku ledna. Napadlo asi 80 cm sněhu. První sezona s rolbou. Vynikající sněhové podmínky, o Vánocích se jezdí na tři směny. Přibližně 20. ledna 2002 začíná foukat od jihozápadu, 26.1.2002 ještě Cena Frymburka a konec. Zima se vzchopila ještě na tři dny (23.-25.2.), pak opět jihozápad. Další studený týden okolo 25.3., ale málo sněhu.
- 2002/03** První ježdění 25.12.2002. Poslední veřejnost 2.3.2003, oddíl 4.3.2003. O Vánocích sice mráz, ale špatné sněhové podmínky (10 cm prašanu). Kolem Silvestra ledovka, prší, fouká silný vítr. Zámrz 4.1.2003 na sucho, nebo lité led. Obdobná situace trvala až do 23.1.2003. Potom na zmrzlý podklad napadlo 20 cm nového sněhu a začíná ta pravá sezona. Celý únor vlivem tlakové výše mrazivo a slunečno.
- 2003/04** Začínáme 31.12.2003. Konec neuveden. Do 10. ledna 2003 podmínky docela dobré, pak silná obleva a všechen sníh pryč (až + 15°C). Od 16.1.2003 opět sněžení, na konci ledna se již zase lyžuje. Se sněhem po celou sezonu to nebyla žádná sláva - max. 25 cm.
- 2004/05** Začátek 22.1.2004. Naposledy se lyžovalo 16.3.2005. Od listopadu 2004 až do 21.1.2005 teplo, bez sněhu. Od 22.1.2005 začala krásná zima, do 14.3.2005 nachumelilo celkem asi 70 cm sněhu. Obleva byla jen 1 den a zrovna jako naschvál 12.2.2005, kdy se jela Cena Frymburka.
- 2005/06** ?????????????????? Budeme doufat!

Dle záznamů pana Jeronýma Holého zpracoval Zdeněk Drašnar.

Přehled účasti sportovců lyžařského oddílu TJ Sokol Nový Hrádek v roce 2005

Datum	Místo konání	Závod	Počet umístění			Náklady	Z toho startovné
			1.místa	2.místa	3.místa		
29.1.	Herlíkovice	Kvalifikační závod předžactva Krkonošské župy	1x 6.místo			4 010,00	1 000,00
30.1.	Frýdštejn	Obří slalom veřejný a přebor Jizerské župy	2	2	2	2 668,00	750,00
6.2.	Deštné	Veřejný obří slalom	1			3 500,00	500,00
12.2.	N. Hrádek	Obří slalom O cenu Frymburku	4	6	1		
26.2.	Čenkovice	Veřejný obří slalom O cenu Bukové hory	1	3	1	4 560,00	500,00
27.2.	N. Hrádek	Přebor ČOS v obřím slalomu	4	5	1		
5.3.	Deštné	Cena Metuje - slalom a obří slalom	2	2	1	2 004,00	900,00
12.3.	Petříkov	Veřejný obří slalom a přebor župy	3	1	2	6 290,00	850,00
13.3.	Deštné	Přebor Sokola Deštné a veřejný závod	1	2	2	2 108,00	600,00
19.3.	Dobruška	1. kolo soutěže vesnických TJ v plavání	3	1	2	96,00	
2.4.	Zieleniec	Polsko. Veřejný OS a přebor wroclavské župy	3	1	1	2 900,00	960,00
15.5.	Jaroměř	Župní přebor v atletice	3	2	2	556,00	
11.6.	Náchod	Okresní kolo vesnických TJ v atletice	8	2	1	356,00	300,00
18.9.	Mezilesí	Okresní kolo vesnických TJ v přespolním běhu	5	1	2	296,00	160,00
24.9.	Náchod	Okresní kolo vesnických TJ ve víceboji zdatností	1			427,00	90,00
1.10.	N. Hrádek	Župní přebor v	3	8	6		

		přespolním běhu					
7.10.	Náchod	Okresní finále soutěže vesnických TJ v plavání	4	1		352,00	
22.10.	Dvůr Králové n.L.	Župní přebor v desetboji	2			360,00	
Celkem za oddíl						30 483,00	6 610,00

Provozní doba lyžařského vleku v sezóně 2005/2006:

Prosinec: víkendy 9 – 17 hodin

Vánoce a Nový rok: 9 – 20 hodin

(23. a 24. 12. 2005 nebude vlek v provozu!)

Od 1. ledna do poloviny března:

- všední dny 13 – 17 hodin

- pátky 13 – 20 hodin

- soboty 9 – 20 hodin

- neděle 9 – 17 hodin

Všední dny během prázdnin:

9 – 17 hodin

Od poloviny března: jen víkendy

Ceny	Děti do 10-ti let	Ostatní
1 jízda	8 Kč	10 Kč
1 hodina	40 Kč	50 Kč
2 hodiny	60 Kč	80 Kč
4 hodiny	100 Kč	120 Kč
Celodenní	160 Kč	200 Kč

Panská stráž

Skupiny 1 hodina 1 000 Kč, při umělém osvětlení 1 500 Kč.

Provoz mimo uvedenou dobu je možné pro skupiny dohodnout s panem Holým na telefonu 491 478 145 (večer).

Vzpomínání nad fotografií

Ani nevím, jak se mi obrázek dostal do rukou. Nedělal jsem tam, ale mám ho jako svátost. Je to památka na lidi, které jsem znal. Některé už nepoznávám. Je to fotografie stará skoro sto let. Poznávám to pouze podle malého Václava Drašnara v náručí svého otce Emany. Václav byl o 3 roky starší než já, a mně bylo letos v srpnu 91 let. Václav byl poštmistrem v Bystrém a již nežije.

Hrádek byl vždycky sokolský. Chodil jsem do Sokola jako žák, to ještě sokolovna nebyla. Cvičilo se před sokolovnou na pozemku, který vykoupil tehdejší starosta obce, továrník Josef Suchánek. Náčelníkem byl Josef Vondřejc, který byl v tkalcovně v Dolích vedoucím. Majitelem fabriky byl Josef Tošovský a vybudoval ji z bývalého mlýna. Fotografie byla pořízena po otevření fabriky.

Na obrázku je v klobouku první zleva Vratislav Ptáček, nadmistr tkalcovny, který bydlel ve fabrice nahoře. Teprve později si koupil malý baráček naproti. Uprostřed v klobouku, ten s vousy, je majitel tkalcovny Josef Tošovský. Jeho manželka pocházela z Nového Hrádku ze Schejbalova statku. Továrník Tošovský zemřel poměrně mladý. Chtěl postavit vilu, ale začala světová válka. Vilu Boženu dostavěla paní Tošovská. Žila v ní do konce života. Měli 2 syny, Josefa a Miroslava. Po dobu nezletilosti jim byl poručníkem Vratislav Ptáček.

Později se Josef odstěhoval do Dobrušky a stal se společníkem firmy Tošovský-Klauzner. Při nedávných restitucích se vila vrátila rodině Tošovských a vnuk továrníka Josef, lékař, do Dolů nyní jezdí. Ve fabrice je provozovna družstva Kovap.

Z dalších více než 50 tváří na slavnostní fotografii jsem poznal ještě několik dělníků továrny a členů jejich rodin. Všichni na obrázku jsou starší než já a hodně je navzájem příbuzných. Je tam Jaroslav Novotný, bydlel U kříže na Podfaře v Hrádku, Krahulec z Dolů, Josef Lichý, otec účetního Josefa Lichého, i Friml zvaný Čiháček z Dolů, tovární mistr Josef Suchánek, který měl snad 10 dětí, můj bratranec Štěpán Exner, který odešel za 1. světové války na vojnu a vrátil se jako francouzský legionář. Potom žil v Chocni, byl tam poštmistrem. Všem známý je hasič a místní básničkář Jarka Štěpař z Podfary. Další je Meďingr z Hrádku, ponížený Štencar, Karel Fiala a Vašek Smola z Dolů, který si postavil na Krahulčí. Z žen poznávám Annu Pařízkovou, maminku Pepíka Fišera z Hrádku, Julku Suchánkovou. Dva sedící muži jsou tovární topiči, jména neznám. Spolu s mnoha dalšími mladými narukovali na vojnu. Jejich osud mi není znám.

To bylo asi všechno, co vím. Jsem v Dolích nejstarší, v Dolích jsem se narodil a prožil celý život až dosud.

Podle vyprávění pana **Františka Kubečka** /1914/ z Nového Hrádku - Dolů 177 zapsala

Anna Marková

Pozdrav z Nového Hrádku

Možná jste si už všimli, že naše malebné městečko Nový Hrádek má další novou pohlednici. Tentokrát je složena z historických obrázků z počátku dvacátého století. Výběr nebyl zvolen náhodně, ale tak, aby se každému hrádkovákovi ba i přespolnímu vybavily vzpomínky na Nový Hrádek:

Kostel sv. Petra a Pavla (foto z roku 1909)

Dominanta našeho náměstíčka, zde mnozí z nás byli pokřtěni, oddáni, zde doprovázíme své blízké na jejich poslední cestě.

Sokolovna (foto z roku 1937)

Vzpomínky na cvičení, hry, zadřenou škváru v kolenech, zábavy, plesy, první vopici.....

Náměstí (foto z roku 1900)

Jistě se vám vybavují vzpomínky na to, jak jste jako děti o pouti žadonili na rodičích nějakou tu kačku na houpačky či střelnici. Nebo cesty do obchodu pro křupavé rohlíky na víkendovou snídani. Odsud každý z nás vyjžděl do světa, aby se zase vždy mohl rád vrátit domů.

Občanská škola (foto z roku 1928)

Místo nabývání vědomostí, prvních úspěchů, průšvihů či dětských lásek, vzpomínky na oblíbené i ty méně oblíbené kantory.

Frymburk (foto z roku 1903)

Zřícenina hradu, která v každém, kdo má v sobě alespoň trochu romantiky, vzbuzuje pocit tajemna a vyvolává spoustu otázek: Kde je poklad? A co tajné chodby?, sklepení, bílá paní, Frymbulín

Zkrátka i kdyby nás osud na samý okraj světa zavál, Nový Hrádek nám nesmazatelně zůstane zapsán v našich srdcích. A pokud ve Vás tento pocit vyvolá i nová pohlednice, tak splnila svůj cíl.

PS: Jestli chcete udělat radost svým blízkým, můžete si na Obecním úřadě za 20,- Kč zakoupit zvětšeninu tohoto pohledu (rozměry 35 x 17 cm), kterou lze zarámovat a věnovat jako dárek.

Zdeněk Drašnar

Zpráva o splnění projektu

Projekt „Novohrádouský kulturní podzim“ byl splněn dle plánu.

Hlavní cíl celého projektu – dostat lidi od televize do divadla se podařil!

V pátek dne 7.10. 2005 v 19,30 hodin se v sále našeho kina sešla početná skupina příznivců divadelních her z pera Josefa Tejkla. Jeho svérázný humor a pohled na současné dění plně vyznělo ve hře „Solný sloupy“. Při divadelním představení v provedení souboru Černí šviháci z Kostelce nad Orlicí se diváci bavili - někdo více, někdo méně. Hojná účast v hledišti překvapila i samotného principála souboru, pana Tejkla. Jako bývalý učitel zdejší základní školy našel mezi diváky mnoho známých tváří. Předáním zajímavé a velice originální květiny zvané „Fernetovka cigaretníková“ – Novohrádouská mutace“ poděkoval za pořadatele všem účinkujícím pan Zdeněk Drašnar. Předal také návod na pěstování této vzácné rostliny.

Josef Tejkl přebírá Fernetovku cigaretníkovou

Další pořad projektu byl věnován dětem. V neděli dne 23.10.2005 v 16,00 hodin se uskutečnilo s sále kina loutkové představení „Povídám, povídám pohádku...“ v podání loutkového souboru BOŇI Jaroměř. Ze tří čtvrtin zaplněný sál nejen dětmi, ale i rodiči a prarodiči mile překvapil nejen pořadatele, ale i účinkující. Představení bylo hráno tzv. spodovými loutkami. Nápaditá scéna, včetně cákání vody z rybníka až do prvních řad diváků bylo velice působivým efektem a přispělo ke spokojenosti všech diváků, hlavně těch nejmenších, kteří viděli loutkové divadlo poprvé.

V sobotu dne 26.11.2005 jsme do naší obce pozvali herce Václava Vydrů a Janu Bouškovou. Již od poloviny září se občané dotazovali na vstupenky na toto přátelské posezení se známými umělci. Většina vstupenek byla rozebrána v předprodeji během 14 dnů. Kdo zaváhal, musel doufat, že před začátkem ještě nějaké volné místo najde. Zcela zaplněný sál kina dychtivě očekával příchod hlavních aktérů. Patříčná sněhová nadílka a chumelenice způsobily, že přijeli na poslední chvíli. Oba herci v doprovodu psa Ferdý okamžitě nastoupili na jeviště a více jak dvě hodiny bavili diváky různými historkami ze života i z divadelního světa. Velký prostor dostali diváci na své dotazy. Na závěr měli všichni zájemci možnost požádat umělce o podpis. Rozvínila se neformální a přátelská beseda mezi hrstkou vytrvalců a herci. Na zahřátí oběma

přinesla paní učitelka Soukupová z domova velký hrnek čaje a výbornou domácí bábovku. Téměř hodinu po oficiálním ukončení se všichni rozešli k domovu. Oba herci v doprovodu věrného kamaráda Ferdý ještě vydali do krásně zasněžené noční krajiny, aby se pokochali romantikou a potom vyrazili směr šedivá Praha.

Myslíme si, že kdo přišel, nelitoval.

Václav Vydra a Jana Boušková

Zpracovala:
Květoslava Špreňarová

FERNETOVKA CIGARETNÍKOVÁ – NOVOHRÁDOUSKÁ MUTACE

(*Fernetanella retkolium – novohradoucus mutacalis*)

Znaky:

Na bázi zděvnatělá a keřovitě rozvětvená, vytrvalá, bezlistá, 50 – 150 cm vysoká bylina s mohutnými zakřivenými ostny. Velké, fialovooranžové květy se žlutými puntíkama a opojnou fernetově-cigaretovou vůní. Koruna vícečetná, devalvovaná, květní trubka až 5 cm dlouhá, po odkvětu delší než kalich. Plody jsou buď lahvovitého nebo tyčinkovitého tvaru.

Stanoviště:

Restaurace IV. cenových skupin, případně okolí barů, nálevení, dorazoven či jiných kulturních zařízení.

Rozšíření:

Pouze místa, do kterých při svých vystoupeních zavítali Černí šviháci.

Doba květu:

Leden, únor, březen, duben, květen, červen, červenec, srpen, září, říjen, listopad a světe div se i prosinec.

Plody:

Jsou sbírány od ledna do prosince. Většinou dobře chutnají, obsahují třísloviny, kyseliny, barviva, cukry a vitamín C a jsou počítány mezi nejlepší plody naší vlasti. Můžeme je konzumovat čerstvé, sušené nebo zpracovávat na marmeládu, želé, kompot nebo je lze také nakládat do rumu (tato kombinace je vhodná pouze pro zvlášť silné jedince). Výrobky z plodů Fernetovky nejsou pouze osvěžující, ale pomáhají i proti nespavosti, stresu, hemeroidům či jiným civilizačním chorobám a jsou vřele doporučovány Lékařskou komorou. POZOR! Při přehnané konzumaci mohou plody Fernetovky cigaretňkové působit různé obtíže a to hlavně doma s manželkami, mimořádně pak bolesti hlavy, blinkání i závratě. POHOV!

Všeobecně:

Tento jedinec Fernetovky cigaretňkové vyrostl na Novém Hrádku za kinem, v místech, kde doposud neustanovený člen divadelního souboru Černí šviháci dne 4. října LP 2003 po skončení hry Amatérů hodil šavli (divadelní kritik ve své recenzi poté popravdě napsal: „Černí šviháci při představení Amatérů na Novém Hrádku ze sebe vydali vše!“). Fernetovka musí být pravidelně zalévána hospodskými slítky a přihnojována cigaretovým popelem. Ve šlechtitelské stanici Dr. Ašnar CSc. na Novém Hrádku lze zakoupit rumové, slivovicové, starorežné či jiné rouby. Zastupitelstvo Obce Nový Hrádek na svém posledním zasedání schválilo vysazení Fernetovky cigaretňkové v místním parku.

Zdeněk Drašnar

INZERCE

Potřebujeme vůbec ještě peníze?

Restaurace Na Kovárně umožňuje platby kartami již rok.

A nyní již můžeme platit za nákupy platební nebo kreditní kartou nejen v supermarketech, ale i na Novém Hrádku:

SAMOOBSLUHA Potraviny Petr Grim

Můj svět. Moje banka.

Komerční banka, pobočka Nové Město nad Metují.
Špičkové platební a kreditní karty.

Posvícení na Novém Hrádku

V neděli 2.10.2005 se v kostele sv. Petra a Pavla konalo; poděkování za letošní úrodu – dožínky. Slavnostního průvodu, vedeného starostou Vladimírem Říhou, se zúčastnily i děti. S výzdobou pomohla místní mateřská škola.

Starosta Vladimír Říha pokládá dožínkový věnec

Společenská kronika

říjen - prosinec 2005

Naši nejstarší občané oslavili narozeniny:

Drašnarová Marie	Rokolská 269	70 let
Hoffmannová Hedvika	Doly 171	90 let
Černý Přemysl	Klainova 30	80 let
Bek Bohuslav	Bukovecká 105	80 let
Červinka Josef	A. Kopeckého 218	84 let
Beková Marie	Klainova 15	70 let
Rufferová Marie	Doly 169	70 let
Chromá Božena	Rokolská 33	76 let
Hánlová Marie	Náchodská 54	70 let
Šlaufová Jiřina	Hradní 71	84 let
Rázlová Lidmila	Klainova 14	75 let
Hažerová Miroslava	Končiny 162	81 let
Němec Rudolf	Náchodská 244	70 let

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví, dostatek životního elánu a optimismu a ještě hodně spokojených a šťastných let v naší obci.

Noví občané:

Jakub Stříbrný
Benedikt Hlaváček

Šťastným rodičům blahopřejeme.

Kulturní kalendář pro zimu 2005/6 a jaro 2006

datum	název události	místo konání
24.12.2005	24:00 - Půlnoční mše sv. – chrámový sbor zpívá převážně zahraniční koledy	kostel sv. Petra a Pavla
26.12.2005	Vánoční zábava	sokolovna
7.1.2006	Sokolský ples	sokolovna
21.1.2006	Myslivecký ples	sokolovna
4.2. 2006	Hasičský ples	sokolovna
11.2.2006	závody ve sjezdovém lyžování	Panská stráň
11.2.2006	Ples SRPDŠ při ZŠ a MŠ	sokolovna
14.4.2006	Velikonoční zábava	sokolovna
13.5.2006	turistický pochod Hrádouská vařečka	start u sokolovny
20.5.2006	Tělocvičné slavnosti se sletovými skladbami	hřiště u sokolovny

Frymburské ozvěny

čtvrtletní zpravodaj obce Nový Hrádek
Náměstí 28, 549 22 Nový Hrádek, IČ: 00272884
zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR
pod evidenčním číslem MK ČR E 10519

- Z příspěvků sestavili Ing. Jiří Hlaváček a Mgr. Hana Hlaváčková
- stálí dopisovatelé: Anna Marková, Ing. Pavel Sobotka, Petra Příbylová, Lidmila Martinková, Jana Šotolová, Ing. Jana Šinkorová, Zdeněk Drašnar
 - příspěvky zasílejte na mail: jirka.hla@tiscali.cz
 - Nevyžádané příspěvky se nevracejí
 - Příští číslo vyjde pravděpodobně v březnu 2006

KINO Nový Hrádek

1. čtvrtletí 2006

Milí čtenáři,

je to již 10 let, co vám připravujeme Frymburské ozvěny v tomto formátu. Nejsme rodilí novináři, ale snažíme se, aby v nich bylo pestré a pokud možno aktuální čtení pro každého. Děkujeme všem, kteří nám zasílají své příspěvky a podílejí se tak na jejich obsahu.

Toto číslo je poprvé vytisknuto v profesionální tiskárně a jako vánoční dárek od Obce Nový Hrádek pro vás je za dosavadní cenu 4,- Kč. Od příštího roku bude cena z důvodu vysokých nákladů na tisk mírně zvýšena. Věříme, že toto opatření přijmete s pochopením. Odměnou vám budou například obrázky v nesrovnatelně lepší kvalitě než byly doposud.

Přejeme vám požehnané vánoční svátky a vše nejlepší v novém roce.

Redakce

<p>LEDEN sobota 21.1. 19:00 hod.</p>	<p>Štěstí</p> <p>Český širokoúhlý film Bohdana Slámy o zázracích obyčejných lásek. Hrají: Tatiana Vilhelmová, Pavel Liška a Aňa Geislerová.</p> <p>Vstupné 40,- Kč Mládeži přístupný</p>
<p>ÚNOR sobota 18.2. 19:00 hod.</p>	<p>DOBLBA</p> <p>Česká černá barevná komedie. Hrají: J. Dušek, P. Čtvrtníček, M. Daniel, V. Dušek, L. Krobotová, V. Vachlerová, V. Křesadlová, N. Boudová, T. Matonoha aj. Režie: Petr Vachler</p> <p>Vstupné 40,- Kč Mládeži přístupný</p>
<p>BŘEZEN sobota 18.3. 19:00 hod.</p>	<p>ZNÁ JI JAKO SVÝ BOTY</p> <p>Příběh dvou sester, které kromě velikosti bot nemají zdánlivě vůbec nic společného. Americký širokoúhlý film s titulky. Hrají: Cameron Diaz, Toni Colette, Shirley MacLaine aj. Režie: Curtis Hanson</p> <p>Vstupné 40,- Kč Mládeži přístupný</p>

V ceně vstupného na jednotlivá představení je připočítán příplatek 1,- Kč dle zákona ČNR č. 241/82 Sb.

<http://www.novy-hradek.cz/kino.htm>

www.freewap.cz/wap/novy-hradek